

ILIRIJA

Problematika skakalnega centra Ilirija ter pripadajočega rekreativnega območja, leži v neenotnem lastništvu parcel, kar se je skozi čas odražalo kot neustrežno urejen dostop do območja. Dotrajanost objektov je posledica pomanjkanja kontinuiranega vzdrževanja, kot tudi ustreznih nadgradenj glede na progresijo športa. Kljub pričakovanim sredstvom Mestne občine Ljubljana se na območju kluba izvede zgolj manjša investicija (v letu 2014) za namene vzdrževanja sodniškega stolpa ter izvedbo vzpenjače. Prostor v sklopu manjših dopolnilnih del ni pridobil na stopnji vzdrževanosti dejanskih športnih objektov, ki so potrebni za tovrstni program. Poleg potrebne priprave dostopov sta umestitev v prostor ter posrednost programa v območju narava popolnoma ustranzljivi, jedro problema pa vsekakor predstavljajo vsi objekti v sklopu skakalnega kluba. Vse od pomanjkanja osnovnega servisa, do neustreznih notranjih vadbenih prostorov, neizvedenih pisarniških prostorov, in nesmiselne delitve programa na več razpisnih objektov, do ne vzdrževanih in dotrajanih zunanjih vadbenih površin. Kljub neskladnosti trenutnih razmer, 85-90 mladincev še danes koristi prostora kluba. Prav tako lahko večkrat letno zasledimo dogodke, s katerimi se spodbuja rekreativna plat smučarskih skokov. Izpostavljanje discipline kot nacionalnega športa se vsekakor ne izkazuje v podpornih ustanovah (mladinskih športnih klubih) v katerih mladi športniki začenjajo svoje profesionalne karere.

AVTOR: TIANA KASTELIC

MENTOR: doc. ROK ŽNIDARŠIČ

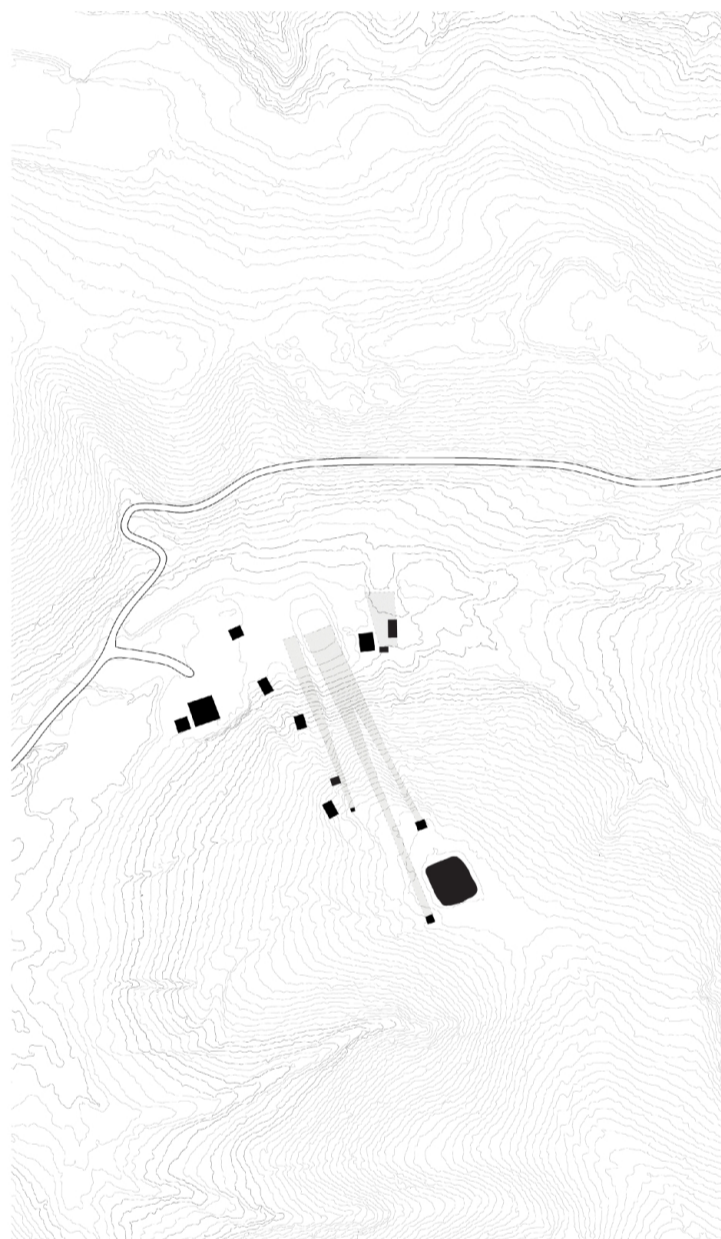
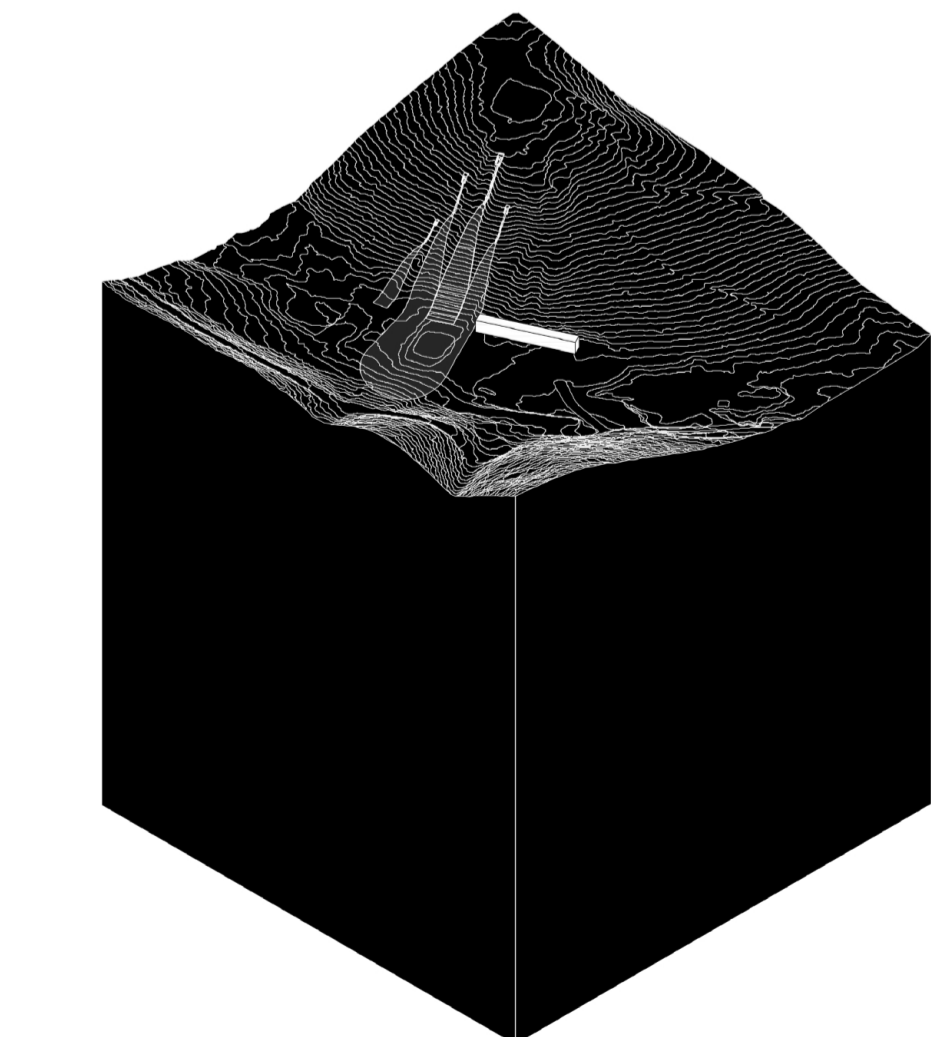
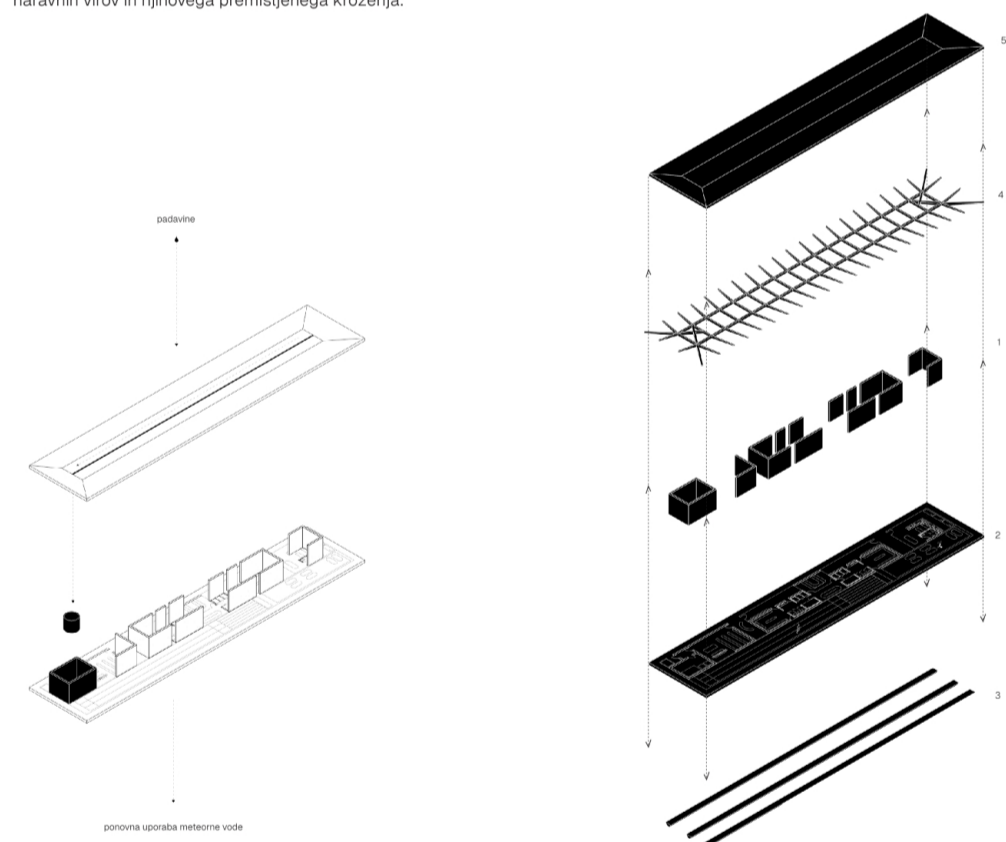

Pot vode

Zasnova odvodnjavanja se ne vzpostavi zgolj kot tehnični sistem, temveč kot pot narave skozi arhitekturo, kot neprekinjen tok, ki povezuje okolje, grajeno in šport. Objekt v tem kontekstu prevzame vlogo generatorja surovine, brez katere vzdrževanje skokov ni mogoče. Postane arhitekturni mehanizem, ki omogoča obstoj in ponovljivost športnega dejanja. Na vrhu zaletišča je urejeno vodno zajetje, ki predstavlja že zasnovano ponovno uporabo vode. Poleg statične vode sistem ponovno izkoristi tudi meteorno vodo, ki jo objekt zbere z lastnih površin. Voda se po natančno zasnovani poti steka v cisterno v kottlovcini, kjer se shranjuje brez zunanjega odvoda. Celotna količina zbrane vode se nato vrača v športno infrastrukturo - v zalivalni sistem skakalnic in v vodni tok, vgrajen v zalitalno konstrukcijo, ki omogoča ledeno površino, nujno za pripravo zaletnih strmine. Arhitektura tukaj ni pasivno ozadje, temveč aktiven rekvizit športa, del njegovega organizma. Voda, ki kroži skozi objekt, prehaja skozi cevi, zbiralnice in površine kot poseben notranji krvni obtok, ki omogoča funkcioniranje športnega procesa. Objekt tako posnema naravne cikle: sprejme vodo, jo prečisti skozi svojo lastno logiko in jo vrne tja, kjer se njena energija ponovno pretvori v gibanje, hitrost in športni napor. Odvodnjavanje zato presega običajno tehnično nalogo. V projektu deluje kot prostorska in simbolna vez, ki naravo vodi skozi arhitekturo v šport. Arhitektura postane posrednik med pokrajino in človekovo potrebo po športnem izzivu, njen sistem upravljanja z vodo pa postane izraz spoštovanja do naravnih virov in njihovega premišljenega kroženja.

Konstruktivna zasnova

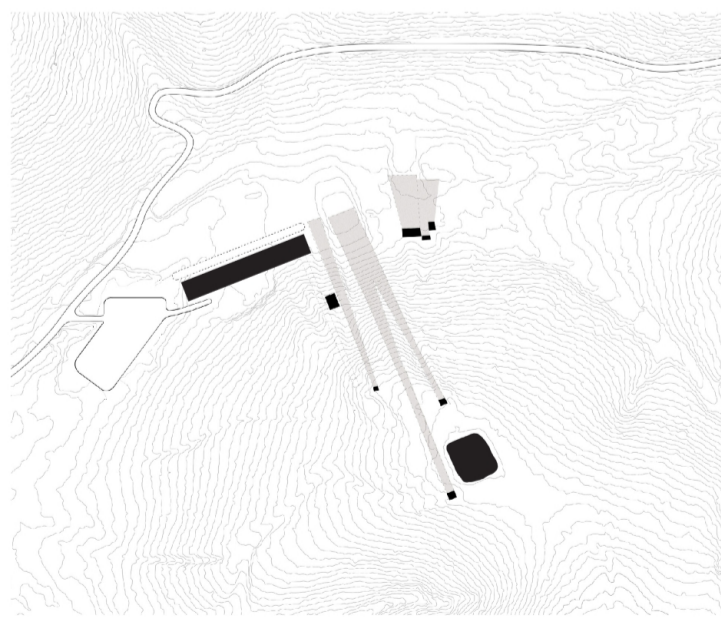
(1) Stenska konstrukcija, ki leži na mreži širine 4 m ter se razprostira po celotni dolžini objekta (62 m), je središče konstruktivske zasnove. Izvedena je v obliki armiranega betona (stene debeline 30 cm). Njena naloga ni prenos večjih razponov, saj glede na materialnost stoji na relativno gosti mreži, v celoti pa prenese konstruktivsko podporo masivni strehi. Objekt je podprt s pomočjo (3) treh pasovnih temeljev (širine 60 cm in višine 80 cm), nanj je povezana (2) armiranobetonska plošča (debeline 20 cm). Za izvedbo koncepta lahkega linjskega objekta kljub izredni teži konstrukcije temelji omogočajo, da se AB plošča poveže nekoliko nad tlemi. (4, 5) Konstruktivska zasnova strehe zahteva največ detajlnih rešitev za izpolnitev arhitekturne zasnove ter uravnotežene in simetrične forme objekta. Osnova konstrukcije so armiranobetonski nosilci, ki se nanizajo vzdolž stenske konstrukcije objekta. Največje konzolne predele podprejo diagonalni nosilci, ki se naknadno vpnejo v stensko konstrukcijo. Za pridobitev ambientov interjerja v zaključku vidnega betona armiranobetonske nosilce na majhnem razponu 3 m povezuje AB plošča debeline 15 cm. Ker je pojavnost objekta pomembna tudi v večjem merilu narave, se streha na zgornjem zdelu prav tako zapira s tanjšimi betonskimi ploščami.

© MERLO 1 - 2000

Obstoječe stanje

Območje Smučarskega skakalnega kluba Ilirija obsega objekte, ki so namenjeni športu, vzdrževanju in shranjevanju športne opreme, starih skakalnic, vodnega zajetja ter zunanjih vadbenih površin. Dostop do lokacije je urejen skupaj z dostopom do rekreacijskega centra Mostec, vendar je za namene skakalnega centra neustrezen tako z vidika obiskovalcev kot tudi vsakodnevnih rabe športnih objektov. Zunanje vadbene površine so sicer delno vzdrževane, vendar predstavljajo edino možnost izvajanja ustreznih treningov. Celotne notranje vadbene površine so skoraj neobstoječe, tako kot tudi ostali nujni programi (garderobe, skladišča opreme, sanitarije in pisarniški prostori). Skakalnica na Galetovem je nekdanja smučarska skakalnica v ljubljanski Šiški ob Vodnikovi cesti. Njena velikost je bila 70 metrov, zgrajena pa je bila leta 1954 po načrtih inženirja Stanka Bloudka. Pristajališče je bilo na Galetovem travniku. Z njo je upravljal Smučarski klub Enotnost. Po letih samevanja so jo leta 1966 odstranili (Zupancič, T. (2004). Smučarske skakalnice v Sloveniji.).

© MERLO 1 - 2000

Umestitev v prostor

Umestitev intervencije v prostor narekuje uvedbo nove izboljšane dostopnosti. Kreira se slednje poti dostopa, ki si sledi vse od javnega pa do zasebnega. Tako prostor postopoma ločuje vrste uporabnikov - obiskovalce od članov skakalnega kluba. Kapaciteta zagotovljenih parkirnih mest omogoča ustrezno izvedbo manjših tekmovalnih, ki potekajo v sklopu SSKL. Odnos objekta do obstoječega terena vzpostavi dva različna prostora, ki s svojo pojavnostjo pričata o namembnosti (javno/zasebno).

Tivoljski gozd je bil že ob koncu 19. in začetku 20. stoletja načrtno obravnavan kot gozdni park z izrazitim socialnim in ekološkim pomenom za urbano okolje Ljubljane. Gre za pomemben del mestnih zelenih površin, ki ohranja mešani gozd z visoko naravno vrednostjo.

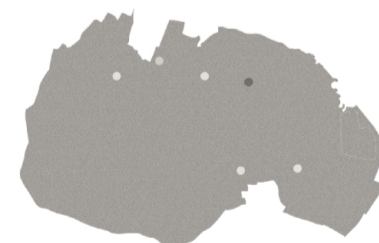
Osrednji del krajinskega parka prepreča približno 85 km poti, ki omogočajo dostop do Rožnika, Drenikovega vrha in Mosteca. Območje je zasnovano predvsem za rekreacijo, kar dopolnjujejo Pot spominov in tovarništva, trim steza Mostec ter učne poti, kot so Jesenkov pot in poti ob Koseškem bajerju.

Na območju krajinskega parka se nahajata dva revirja - Tivoljski ribnik in Koseški bajer - ki kot pomembni mokrišči omogočata rekreacijo ter hkrati predstavljata ključni habitat za ptice in druga mokriščna življenjska okolja.

Celotno območje krajinskega parka ponuja raznolike rekreacijske možnosti - od tematskih in trim poti do športnih objektov, živalskega vrta ter nekonvencionalnih dejavnosti, kot je Smučarski skakalni center Ilirija.

Območje obdelave

Izbrano območje obdelave so že določena meja Krajinskega parka Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib. Razprostira se na severozahodnem delu Ljubljane, obsega mestni park Tivoli ter gozdni prostor Rožnika, Šišenskega hriba in Koseškega boršta s skupno površino okrog 459 ha. Naravovarstveno najbolj vredna območja, ki jih lokacija zajema, sta Naravni rezervat Mali Rožnik in Naravni rezervat Mostec. Širše območje krajinskega parka se omenja že v 2. stoletju. Park Tivoli je med letoma 1921 in 1939 urbanistično prurrdil Jozef Plečnik, ki je zasnoval široko sprehajališče v osrednjem delu parka kot navezavo na mestno središče. Gričevnati del krajinskega parka je v 19. stoletju v celoti prerasel gozd. Postopoma se je območje zasedrilo v zavest prebivalcev kot nepoznan mestni prostor za sprostitev in rekreacijo. Prvi zametki dejanskega športnega programa se pričnejo z letom 1929, ko se po načrtih Stanka Bloudka na vzhodnem robu parka Tivoli zgradi letno kopalnišče Ilirija ter kasneje v 50. letih prejšnjega stoletja tudi skakalnica na Galetovem, od katere se je ohranil le še stolp. Leta 1965 so po načrtih istega arhitekta zgradili Halo Tivoli, namenjeno športnim prireditvam in večjim koncertom. V bližini je dvorana s pokritim bazenom, fitnessom in kegljiščem.

